

Kommunstyrelsen**Tid:** Tisdagen den 16 mars 2021 kl. 15:00-16:20**Plats:** Stadshuset och Teams**Beslutande:** Se sidan två**Övriga deltagare:** Se sidan två**Utses att justera:** Anders Ågren (M)**Sekreterare:** *Signeras digitalt* §§ 36-55
Anna Holmstedt**Ordförande:** *Signeras digitalt*
Hans Lindberg**Justerare:** *Signeras digitalt*
Anders Ågren

BEVIS**Justerat protokoll har offentliggjorts genom anslag****Organ:** Kommunstyrelsen**Sammanträdesdatum:** 2021-03-16**Anslaget har satts upp:** 2021-03-29**Anslaget tas ner:** 2021-04-20**Förvaringsplats:** Kommunledningsstaben, nämndskansliet**Underskrift:**
Therese Stellén

Beslutande

Hans Lindberg (S), ordförande

Anders Ågren (M), vice ordförande (deltar på distans)

Janet Ågren (S), 2:e vice ordförande (deltar på distans)

Moa Brydsten (S) (deltar på distans)

Tomas Wennström (S) (deltar på distans)

Carin Nilsson (S) (deltar på distans)

Lena Riedl (M) (deltar på distans)

Gunilla Berglund (M) (deltar på distans)

Ellen Ström (V) (deltar på distans) deltar ej i beslut § 38

Bore Sköld (V) (deltar på distans) deltar ej i beslut § 38

Mattias Larsson (C) (deltar på distans) deltar ej i beslut § 40

Björn Kjellsson (L) ersättare för Peder Westerberg (L) (deltar på distans)

Nils Seye Larsen (MP)

Marcus Bornemisza (SD)

Veronica Kerr (KD)

Ej tjänstgörande ersättare (deltar på distans)

Mikael Berglund (S)

Lena Karlsson Engman (S)

Elmer Eriksson (M)

Marianne Löfstedt (M)

Igor Jonsson (M)

Åsa Bäckström (V)

Robert Axebro (C)

Maja Westling (C)

Christina Sjödin (SD)

Tjänstepersoner (deltar på distans)

Margaretha Alfredsson, stadsdirektör

Fredrik Lundberg, vd Umeå kommunföretag

Lena Höök Gustafsson, ekonomidirektör

Johan Silverfred, stadsarkivarie

§ 36

Diarienum: KS-2021/00137

Lägesrapport: Corona-pandemin, Umeå kommuns verksamheter mars 2021

Beslut

Kommunstyrelsen beslutar

att godkänna informationen

Ärendebeskrivning

Margaretha Alfredsson och Fredrik Lundberg lämnar en uppdaterad rapport över smittläget och de åtgärder som kommunen och de kommunala bolagen vidtar.

§ 37

Diarienum: KS-2021/00175

Förslag till kommunstyrelsens investeringsbudget 2022 och plan 2023-2025

Beslut

Kommunstyrelsen beslutar

att fastställa förslag till investeringsbudget 2022 och plan 2023–2025 inom den investeringsram som kommunstyrelsen beslutat enligt bilaga 1.

att fastställa skriftlig motivering till ovanstående förslag enligt bilaga 2.

Ärendebeskrivning

Kommunstyrelsen fattade 2020-12-08 beslut om investeringsramar för investeringar totalt och per nämnd/delområde i nämnd. Utifrån beslutade investeringsramar ska respektive nämnd i samråd med teknik och fastighet lämna förslag till investeringsplan samt eventuella tillkommande externa förhyrningar för åren 2022–2025. Nämnden ska samtidigt göra en bedömning om genomförbarhet med hänsyn tagen till förskjutningar i investeringar 2020 och 2021.

Föreliggande förslag för kommunstyrelsen tar hänsyn till Vattenfalls senaste prognos över investeringsbehov i kraftverksamheten. Prognosen är lägre jämfört med nu liggande investeringsplan. Ett nytt projekt är uppgradering av utrustning till fullmäktigesalen och möjliggöra digitala möten samt votering.

Beslutsunderlag

Bilaga 1. Förslag till investeringsbudget 2022 och plan 2023-2025

Bilaga 2. Motivering till nya och förändrade investeringar

Beredningsansvariga

Henrik Olofsson, Controller

Urban Blomdahl, Budgetchef

Sofia Westin, Controller

Näringslivs- och arbetsutskottets beslutsordning

Näringslivs- och arbetsutskottet bifaller tjänsteskrivelsens förslag.

Beslutet ska skickas till

Henrik Olofsson

Urban Blomdahl

Sofia Westin

§ 38

Diarienum: KS-2021/00097

Uppdrag - Nettokostnadsavvikelser

Beslut

Kommunstyrelsen beslutar

att fastställa förslag till analys av nettokostnadsavvikelse i enlighet med tjänsteskrivelsen

att ge Stadsledningskontoret i uppdrag att ta fram tillämpningsanvisningar till nämnderna för analys samt att sammanställa nämndernas analys inför presentation i kommunfullmäktige

att nettokostnadsavvikelse ska redovisas av de verksamheter där referenskostnad finns

att för verksamheter som saknar referenskostnad ska jämförelse ske utifrån faktisk nettokostnad om jämförelsedata finns att tillgå

att ansvaret att rapportera åvilar nämnd som har verksamhetsansvar enligt reglemente för styrelser och nämnder.

Särskilt uttalande

Bore Sköld (V) och Ellen Ström (V) deltar inte i beslutet (se protokollsanteckning under beslutsordning).

Ärendebeskrivning

Bakgrund

I samband med beslut om budget 2021 gav Kommunfullmäktige samtliga nämnder i uppdrag att sänka sina nettokostnadsavvikelser jämfört med gruppen större städer (uppdrag 21). I ett led att följa upp detta uppdrag så gavs ytterligare ett uppdrag att ta fram en anvisning för hur analyser av nettokostnadsavvikelser ska genomföras (uppdrag 20).

Begreppsdefinitioner

Nettokostnad:

Verksamhetens nettokostnad, dvs vad verksamheten faktiskt kostar med hänsyn till verksamhetens intäkter.

Nettokostnadsavvikelse:

Nettokostnadsavvikelse är differensen mellan referenskostnaden för en verksamhet och faktisk nettokostnad för en verksamhet i en viss kommun.

Referenskostnad:

Referenskostnaden bygger på kostnadsutjämnningen och indikerar vad respektive verksamhet borde kosta enligt kostnadsutjämnningssystemet, om kommunen bedriver den verksamheten med genomsnittlig ambitionsnivå och effektivitet samt med hänsyn taget till respektive kommuns strukturella förutsättningar. Dvs den är beräknad för varje enskild kommun och verksamhet. Referenskostnaden rör sig relativt andra kommuner då den beror på kostnadsutvecklingen i rikets alla kommuner.

Nettokostnadsjämförelse:

Jämförelse utifrån verksamhetens faktiska nettokostnader.

Varken referenskostnaden eller nettokostnadsavvikelsen är nedbrytbar, dvs de finns bara ur ett verksamhetsperspektiv (kommunperspektiv per verksamhet). Det beror på att officiell statistik är indelad enligt SCB:s verksamhetskoder och kommunens organisation och ekonomistyrning följer inte den indelningen. Den totala nettokostnaden för en verksamhet i kommunen är fördelad på flera nämnder. Referenskostnad och därmed nettokostnadsavvikelse finns inte heller nedbruten per kostnadslag.

Kommunfullmäktige har i reglemente till styrelse och nämnder tilldelat verksamhetsansvar till "verksamhetsnämnderna/facknämnderna", men inte hela budget/kostnadsansvaret. Äldrenämnden ansvarar till exempel för äldreomsorgen i kommunen, men hela den samlade kostnaden för äldreomsorgen återfinns inte i äldrenämnden då exempelvis lokalkostnad ligger inom TN respektive KS (avskrivningar). Det innebär att huvuddelen av kostnader inom kommunstyrelsen samt tekniska nämnden är utfördelade

och ingår i skärningsverksamhet i officiell statistik och därmed i nettokostnadsavvikelser samt nettokostnadsjämförelser.

Förslag till analys av nettokostnadsavvikelse

Förslaget bygger på att basen för all informationsinhämtning är Kolada, detta för att säkerställa att det är officiella data och jämförelser och att kontroller av data ska vara lättillgänglig för alla. Jämförelser ska göras där så är möjligt utifrån att det finns data i Kolada.

Ansvar att rapportera analys av nettokostnadsavvikelse respektive nettokostnadsjämförelser åvilar den nämnd som har grunduppdraget enligt reglementet. Analys ska ske i samverkan med berörda nämnder.

Alla verksamheter har inte någon referenskostnad och kan därmed inte ha någon nettokostnadsavvikelse. Utredningen har konstaterat att det finns jämförelser utifrån faktiska nettokostnader för vissa verksamheter även om det inte finns en referenskostnad medan det i vissa fall helt saknas någon typ av nettokostnadsjämförelser.

I nuläget finns nettokostnadsavvikelser för verksamheterna förskola, fritidshem, grundskola, gymnasieskola, individ- och familjeomsorg, LSS och äldreomsorg.

I analyserna av dessa verksamheter ska följande ingå:

- Nettokostnadsavvikelse
 - utveckling senaste 5 åren
 - jmf större stad
 - diagram

- Referenskostnadsutveckling jmf med egen nettokostnadsutveckling
 - utveckling senaste 5 åren
 - jmf större stad
 - diagram

- Andel av population
 - utveckling senaste 5 åren
 - utvalda andelstal

- jmf större stad
- diagram

Verksamheter som saknar nettokostnadsavvikelse men för vilka det finns jämförelsedata utifrån faktiska nettokostnader som ska rapporteras är fritid och kultur.

I analyserna av dessa verksamheter ska följande ingå:

- Nettokostnadsjämförelse
- utveckling senaste 5 åren
- jmf jämförbara städer
- diagram

Övriga verksamheter saknar någon typ av nettokostnadsjämförelser i Kolada och omfattas därför inte av rapporteringskravet.

För att få en enhetlig rapportering från nämnderna föreslås stadsledningskontoret få i uppdrag att ta fram tillämpningsanvisningar för respektive nämnd, samt sammanställa nämndernas analyser inför presentation i kommunfullmäktige.

Analyserna kommer att visa på i vilken riktning kommunen rör sig relativt andra kommuner över tid. För att kunna applicera kunskap om nettokostnadsavvikelser på nämndnivå, måste analyserna fördjupas och ske i dialog med kommun/kommuner som har samma referenskostnad som Umeå för just den verksamheten.

Beredningsansvariga

Urban Blomdal, budgetchef

Näringslivs- och arbetsutskottets beslutsordning

Näringslivs- och arbetsutskottet bifaller tjänsteskrivelsens förslag.

Protokollsanteckning

Eftersom Vänsterpartiet var emot beslutet att KF skulle ge detta uppdrag till nämnderna (uppdrag 20 och 21) väljer vi nu att inte delta i beslutet. Vi tror att det är farligt för kommunen att avkräva nedskärningar i vissa nämnder enbart med hänsyn tagen till en övergripande jämförelse mellan godtyckligt valda kommuner i Sverige.

Kommunstyrelsens beslutsordning

Ordförande finner att det finns ett förslag till beslut. Kommunstyrelsen beslutar enligt näringslivs- och arbetsutskottets förslag.

Protokollsanteckning

Bore Sköld (V) - Eftersom Vänsterpartiet var emot beslutet att KF skulle ge detta uppdrag till nämnderna (uppdrag 20 och 21) väljer vi nu att inte delta i beslutet. Vi tror att det är farligt för kommunen att avkräva nedskärningar i vissa nämnder enbart med hänsyn tagen till en övergripande jämförelse mellan godtyckligt valda kommuner i Sverige.

Beslutet ska skickas till

Ekonomi

§ 39

Diarienum: KS-2021/00103

**Kriterier och beredningsprocess för
utvecklingsanslag Digitalisering och
Digitaliseringsreserv****Beslut**

Kommunstyrelsen beslutar

**att godkänna förslag till roll och ansvarsfördelning samt kriterier för
beviljande av medel ur utvecklingsanslag för Digitalisering samt
Digitaliseringsreserv**

**att ge Stadsdirektör i uppdrag att upprätta, bemanna och vid behov
förändra process för hantering av ansökningar i enlighet med fastställda
kriterier och roll- och ansvarsfördelning**

Ärendebeskrivning

Kommunfullmäktige fattade den 26 okt 2020 beslut om att inom kommunstyrelsens budget inrätta ett verksamhetsutvecklingsanslag för Digitalisering samt en Digitaliseringsreserv. För 2021 uppgår utvecklingsanslaget Digitalisering till 6 mnkr och Digitaliseringsreserven till 18,5 mnkr. Utvecklingsanslaget för digitalisering utgörs av driftmedel och Digitaliseringsreserven utgörs av investeringsmedel.

I bifogat beslutsunderlag finns förslag till:

- roll- och ansvarsfördelning
- kriterier för beviljande av medel

relaterat till verksamhetsutvecklingsanslag för Digitalisering och Digitaliseringsreserv.

I beslutsunderlaget finns även beskrivning av den beredningsprocess Stadsdirektör Margaretha Alfredsson avser upprätta för att hantera ansökningar om medel ur det nya utvecklingsanslaget och reserven.

Hantering av ansökningar för verksamhetsåret 2021

För att utvecklingsanslaget och reserven för 2021 ska hinna nyttjas under avsett verksamhetsår är det viktigt med en snabb hantering i nämnder och KSnau.

Intresserade nämnder bör därför besluta om sina ansökningar under februari och mars 2021 för att KSnau ska ha möjlighet att hantera ansökningarna vid något av de ordinarie sammanträdena under april månad

Hantering av ansökningar inför verksamhetsåret 2022

För att möjliggöra god framförhållning inför verksamhetsplanering för 2022 ska nämnderna ha inkommit med sina ansökningar om medel ur utvecklingsanslag för digitalisering senast 30 sept 2021. Dessa ansökningar ska beredas inför fastställande i KSnau så att berörda nämnder får kännedom om de beviljats ansökta utvecklingsmedel för 2022 senast den 15 nov 2021.

Beslutsunderlag

Kriterier och beredningsprocess för utvecklingsanslag Digitalisering och Digitaliseringsreserv

Beredningsansvariga

Thomas Molén, CDO

Näringslivs- och arbetsutskottets beslutsordning

Näringslivs- och arbetsutskottet bifaller tjänsteskrivelsens förslag.

Kommunstyrelsens beslutsordning

Ordföranden finner att det finns ett förslag till beslut. Kommunstyrelsen beslutar enligt näringslivs- och arbetsutskottets förslag.

Beslutet ska skickas till

Samtliga nämnder

§ 40

Diarienum: KS-2020/00421

Information om utvecklingsanslag och ianspråktagande av utvecklingsmedel 2021

Beslut

Kommunstyrelsen beslutar

att godkänna information om utvecklingsanslagets nyttjande 2020

att ianspråka totalt 15 075 tkr av 2021 års anslag för tillväxt för tidigare tagna beslut

att ianspråka totalt 8 169 tkr av 2021 års anslag för oförutsedda behov för tidigare tagna beslut.

Reservation

Bore Sköld reserverar sig mot beslutet att avslå hans tilläggsyrkande (se reservationstext under beslutsordning).

Särskilt uttalande

Mattias Larsson (C) – Deltar inte i beslutet (se protokollsanteckning under beslutsordning).

Ärendebeskrivning

I samband med kommunfullmäktiges budgetbeslut i oktober 2020 delades tidigare utvecklingsanslag upp i Tillväxtanslag och verksamhetsutvecklingsanslag för Digitalisering. Samtidigt tillskapades ett nytt verksamhetsutvecklingsanslag för Social hållbarhet. Sedan tidigare har även kommunstyrelsen haft ett anslag för oförutsedda utgifter/övrigt. När det gäller anslag för oförutsedda och Tillväxtanslag har beslut fattats under föregående år som innebär att delar av dessa anslag redan är ianspråktagna för 2021.

Anslag (tkr)	Specificering/ mer information	Budget 2021	Ianspråk- tagande 2021	Kvar att fördela 2021
Anslag för oförutsedda	Se bilaga 2	20 377	8 169	12 208
Tillväxtanslag	Se bilaga 3	17 815	15 075,2	2 740
Verksamhetsutvecklingsanslag Digitalisering	Se separat ärende vid dagens sammanträde	6 000	0	6 000
Verksamhetsutvecklingsanslag Social hållbarhet	Se separat ärende KSnu 19 jan	6 000	0	6 000

Tabell 1: Sammanställning över förslag till ianspråktaganden 2021

Till detta ärende biläggs även information om hur tidigare Utvecklingsanslag har hanterats under 2020.

Stadsledningskontorets har för avsikt att härnäst, i samband med den årliga verksamhetsuppföljningen av KS verksamhet, lämna sådan information även för utvecklingsanslag Digitalisering och utvecklingsanslag Social hållbarhet.

Beslutsunderlag

Bilaga 1 - Information om utvecklingsanslaget 2020

Bilaga 2 - Förslag till ianspråktagande av anslag oförutsedda 2021

Bilaga 3 - Förslag till ianspråktagande av Tillväxtanslag 2021

Beredningsansvariga

Emmy Sundin

Henrik Olofsson

Dan Gideonsson

Näringslivs- och arbetsutskottets beslutsordning

Yrkanden

Bore Sköld (V) – Tillägg om att kommunstyrelsens näringslivs- och arbetsutskott omgående löser problemet med arbetskläder (utomhus) för personalen inom för- och grundskolans verksamhetsområde.

Föredragningsvis tas pengarna i ett första steg som en engångsutgift ur kommunstyrelsens budget för oförutsedda utgifter.

Hans Lindberg (S) med instämmande av **Anders Ågren (M)** och **Peder Westerberg (L)** – Bifall till tjänsteskrivelsens förslag och avslag till Skölds tilläggsförslag.

Mattias Larsson (C) - Bifall till tjänsteskrivelsens förslag samt att yrkandet från Sköld ej ska tas under proposition.

Propositionsordning som godkänns

Ordföranden vägrar att ställa Larssons yrkande under proposition.

Bifall mot avslag till tjänsteskrivelsen. Ordföranden konstaterar att näringslivs- och arbetsutskottet bifaller tjänsteskrivelsen.

Avslag mot bifall till Skölds tillägg. Ordföranden finner att utskottet avslår Skölds tillägg.

Reservation

Bore Sköld (V) reserverar sig mot beslutet att avslå hans tillägg - Personalen inom för- och grundskolans verksamheter är en viktig del i den minskade smittspridningen. Förvaltningen tillsammans med smittskyddsläkaren har utarbetat flera rutiner samt vidtagit åtgärder som identifierats som effektiva och viktiga. En av de många anpassningar som verksamheten gjort är att personal och barn vistats utomhus i så hög utsträckning som det är möjligt. Sedan pandemins början har föräldrar fått göra all hämtning och lämning utomhus för att undvika smittspridning. Den 20 januari stod det i Västerbottens Kuriren att inskolning av förskolebarn sker utomhus i 20 minusgrader. Detta är ett tydligt exempel på att personal gör sitt yttersta med att följa rekommendationerna och de upprättade rutinerna för minskad smittspridning. Med det ovan nämnda i åtanke så har pandemin åter aktualiserat frågan om arbetskläder. Personalen inom våra verksamheter, framför allt inom förskolan, har en stor del av sin arbetstid utomhus även under "ett normalt" år. Trots detta så Umeå kommun valt att inte tillhandahålla ytterkläder för vår personal inom För- och grundskolan. Istället behöver anställda själva bekosta detta så att de slipper frysa eller bli blöta när de jobbar ute i våra verksamheter. Detta blir än mer orimligt under pandemin om dessutom varit långdragen. Vi måste ta vårt arbetsgivaransvar och hitta en ordning så att vår personal är varm och torr under sin arbetstid. Med anledning av ovanstående så yrkar

Vänsterpartiet: att KSNAU omgående löser problemet med arbetskläder (utomhus) för personalen inom för- och grundskolans verksamhetsområde. Föredragningsvis tas pengarna i ett första steg som en engångsutgift ur kommunstyrelsens budget för oförutsedda utgifter.

Särskilt uttalande och protokollsanteckning

Mattias Larsson (C) - Centerpartiet anser att Vänsterpartiets yrkande på detta ärende ej skulle ställts under proposition, detta ärende var inte av sådan art att ett yrkande av denna art kan läggas. Vilket vi också yrkade på. Vi delar oron för medarbetarna inom förskola och skola, men det är ansvarig nämnd som ansvarar för denna typ av frågor, även om behoven är ömmande så är det för- och grundskolenämnden som måste ta denna typ av beslut. Alternativt tillskriva kommunstyrelsen om extra medelstilldelning Då vårt yrkande ej ställdes under proposition så väljer vi att ej delta i beslutet i detta ärende.

Kommunstyrelsens beslutsordning

Yrkanden

Bore Sköld (V) - att kommunstyrelsen omgående löser problemet med adekvata arbetskläder och skor för personalen inom för- och grundskolans verksamhetsområde. Vi föreslår att medel tas ur kommunstyrelsens budgetpost för oförutsedda utgifter för att finansiera detta.

Mattias Larsson (C) - att vänsterpartiets yrkande på detta ärende ej ska ställas under proposition

Hans Lindberg (S) och **Anders Ågren (M)** – bifall till näringslivs- och arbetsutskottets förslag och avslag till Bore Skölds yrkande

Propositionsordning som godkänns

Ordföranden frågar kommunstyrelsen om Bore Skölds yrkande får ställas under proposition. Kommunstyrelsen beslutar att det får ställas under proposition. Votering begärs.

Voteringsproposition

Ja-röst för bifall till att ställa yrkandet under proposition

Nej-röst för avslag till att ställa yrkandet under proposition

Omröstningsresultat

Namn	Ja	Nej	Avstår
Hans Lindberg (S)	x		
Anders Ågren (M)	x		
Janet Ågren (S)	x		
Moa Brydsten (S)	x		
Tomas Wennström (S)	x		
Carin Nilsson (S)	x		
Lena Riedl (M)	x		
Gunilla Berglund (M)	x		
Ellen Ström (V)	x		
Bore Sköld (V)	x		
Mattias Larsson (C)		x	
Björn Kjellsson (L)	x		
Nils Seye Larsen (MP)	x		
Marcus Bornemisza (SD) (-)	x		
Veronica Kerr (KD)		x	
Summa:	13	2	0

Med 13 ja-röster mot 2 nej-röster beslutar kommunstyrelsen att Bore Skölds yrkande får ställas under proposition.

Ordförande ställer bifall till näringslivs- och arbetsutskottets förslag mot bifall till Bore Skölds yrkande. Kommunstyrelsen beslutar enligt näringslivs- och arbetsutskottets förslag.

Reservation

Bore Sköld (V) Bore Sköld reserverar sig mot beslutet att avslå hans tilläggsyrkande (se näringslivs- och arbetsutskottets beslutsordning ovan).

Särskilt uttalande

Mattias Larsson (C) - Centerpartiet anser att Vänsterpartiets yrkande på detta ärende ej skulle ställts under proposition, detta ärende var inte av sådan art att ett yrkande av denna art kan läggas. Vilket vi också yrkade på. Vi delar oron för medarbetarna inom förskola och skola, men det är ansvarig nämnd som ansvarar för denna typ av frågor, även om behoven är ömmande så är det för- och grundskolenämnden som måste ta denna typ av beslut. Alternativt tillskriva kommunstyrelsen om extra medelstilldelning Av den anledningen så väljer vi att ej delta i beslutet i detta ärende.

Beslutet ska skickas till

Ekonomi

§ 41

Diarienum: KS-2021/00170

Finans- och kraftrapport januari 2021

Beslut

Kommunstyrelsen beslutar

att godkänna Finans- och kraftrapport januari 2021

Ärendebeskrivning

Med anledning av de regler och delegationer som kommunstyrelsen och kommunfullmäktige beslutat om avseende finans- och kraftverksamhet rapporteras månadsvis positioner och genomförda affärer för att kommunstyrelsen ska vara uppdaterad om dessa verksamhetens positioner samt att beslutade regler och ramar följs.

Beslutsunderlag

Finans- och kraftrapport januari 2021

Beredningsansvariga

Anna-Karin Nilsson

Anna Westerlund

Näringslivs- och arbetsutskottets beslutsordning

Näringslivs- och arbetsutskottet bifaller tjänsteskrivelsens förslag.

Beslutet ska skickas till

Olof Jansson, ekonomichef Umeå kommunföretag

§ 42

Diarienum: KS-2020/00890

Kommunrevisionens granskning av Systematiskt Arbetsmiljöarbete (SAM)

Beslut

Kommunstyrelsen beslutar

att som svar på kommunrevisionens granskning av det systematiska arbetsmiljöarbetet anta förvaltningens yttrande.

Reservation

Bore Sköld (V) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget förslag.

Ärendebeskrivning

Umeå kommuns förtroendevalda revisorer har gett EY i uppdrag att granska kommunens systematiska arbetsmiljöarbete. Syftet med granskningen har varit att bedöma om kommunstyrelsen och personalnämnden säkerställt att det bedrivs ett systematiskt arbetsmiljöarbete.

Stadsledningskontoret lämnar ett yttrande över granskningen med utgångspunkt från kommunstyrelsens och personalnämndens ansvar när det gäller arbetsmiljöarbetet.

Granskningen bekräftar att Umeå kommun säkerställt att kommunen bedriver ett systematiskt arbetsmiljöarbete, att nämnderna får löpande information och att arbetet bedrivs enligt föreskrifterna. Förvaltningen ställer sig bakom rekommendationerna om utbildning till chefer och skyddsombud samt rapportering av arbetsmiljöhändelser.

Beslutsunderlag

Granskning av det systematiska arbetsmiljöarbetet

Yttrande av Stadsledningskontoret Personal

Personalnämndens beslut 2021-02-09

Beredningsansvariga

Birgitta Forsberg, personaldirektör

Näringslivs- och arbetsutskottets beslutsordning

Näringslivs- och arbetsutskottet bifaller tjänsteskrivelsens förslag.

Kommunstyrelsens beslutsordning

Yrkanden

Bore Sköld (V) - att stryka meningen under sista stycket under rubriken Granskningens omfattning som lyder "men vill påtala att enskilda intervjuer inte kan utgöra grund för bedömningar."

- att ändra första meningen i tredje stycket under rubriken Revisorernas rekommendationer till "Kommunen ska kvalitetssäkra medarbetarenkäten enligt revisionens rekommendationer."

- att lägga till stycket: Kommunen ska säkra att medarbetare har god kunskap om Stella, och att rapportering kan göras helt anonymt.

Tomas Wennström (S) och **Mattias Larsson (C)** – bifall till näringslivs- och arbetsutskottets förslag

Propositionsordnings som godkänns

Bifall till näringslivs- och arbetsutskottets förslag mot bifall till Bore Skölds yrkande. Kommunstyrelsen beslutar enligt näringslivs- och arbetsutskottets förslag.

Reservation

Bore Sköld (V) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget förslag.

Beslutet ska skickas till

Kommunrevisionen

§ 43

Diarienum: KS-2020/00929

Svar på remiss: Förslag till handlingsprogram för bevarande av de nationella minoritetsspråken

Beslut

Kommunstyrelsen beslutar

att fastställa svar på remiss enligt för- och grundskolenämndens yttrande och översända det till kulturdepartementet.

Ärendebeskrivning

För- och grundskolenämnden har yttrat sig över remissen. Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden avstår från att yttra sig. Stadsledningskontoret har inga övriga synpunkter utan föreslår att kommunstyrelsen yttrar sig i enlighet med för- och grundskolenämndens yttrande.

Beslutsunderlag

För- och grundskolenämndens yttrande
Gymnasie- och vuxenutbildningsnämndens yttrande
Remissen.

Näringslivs- och arbetsutskottets beslutsordning

Näringslivs- och arbetsutskottet bifaller tjänsteskrivelsens förslag.

Beslutet ska skickas till

Kulturdepartementet

§ 44

Diarienum: KS-2020/00950

**Svar på remiss: Ett producentansvar för textil SOU
2020:72****Beslut**

Kommunstyrelsen beslutar

att avge svar på remissen enligt miljö- och hälsoskyddsmyndighets yttrande.

Ärendebeskrivning

Umeå kommun har fått rubricerad remiss från Miljödepartementet att besvaras senast 17 mars 2021. Miljö- och hälsoskyddsmyndigheten har tagit fram ett yttrande i dialog med Vakin. Stadsledningskontoret har inget övrigt att tillägga och föreslår kommunstyrelsen att avge svar på remissen enligt miljö- och hälsoskyddsmyndighets yttrande.

Yttrande

Umeå kommun tillstyrker förslag till producentansvar för textil och dess grundläggande tanke om att förorenaren betalar samt att den som producerar en vara som ska återvinnas har incitament att välja bra förutsättningar för lång livslängd på varan och bra återvinningsmöjligheter. Umeå kommun förutsätter att det blir ett 100 procentigt producentansvar med all behandling och fullt ekonomiskt ansvar.

Under förutsättning att det blir lätt för kunderna att lämna åter textilavfall till producenterna så bör mängden restavfall minska. Detta leder, för kommunens del, till minskade mängder att skicka till förbränning. Umeå kommun anser att producenterna ska ersätta kommunerna för det avfall som felaktigt hamnar i kommunernas insamlingssystem som restavfall och som brännbar fraktion på återvinningscentralerna.

Umeå kommun ser utmaningar för producentansvarssammanslutningar att finna lämpliga insamlingsplatser där många människor vistas. Det kräver

ekonomiska resurser för att få tillgång till mark eller lokaler. Det är dock en förutsättning för en framgångsrik insamling och god kvalitet på avfallet. Umeå kommun ser även utmaningar för producenterna att gå ihop i grupperingar för att få ihop långsiktiga och hållbara insamlings- och återvinningsystem. Det är viktigt att det blir tydligt vilka produkter som ska omfattas och vilka producenter som omfattas och att det finns möjlighet att bedriva tillsyn/kräva rättelse för dem som försöker undkomma sitt ansvar. Därtill kommer den stora utmaningen och den viktigaste förutsättningen av alla; avfallet ska vara möjligt att återvinna till en ny råvara som det finns efterfrågan på.

Det känns självklart att hushållen ska informeras om avfallshantering i kommunens försorg och det är bra att det är tydligt att producentansvarsorganisationen ska ta fram lämplig information.

Beslutsunderlag

Remissen

MHN-protokoll 2021-02-18, § 15

Näringslivs- och arbetsutskottets beslutsordning

Näringslivs- och arbetsutskottet bifaller tjänsteskrivelsens förslag.

Beslutet ska skickas till

Miljödepartementet

§ 45

Diarienum: KS-2021/00056

Fyllnadsval: Ledamot i kommunstyrelsens planeringsutskott Bore Sköld (V)

Beslut

Kommunstyrelsen beslutar

att till ledamot i kommunstyrelsens planeringsutskott utse Ellen Ström (V)

att till ersättare i kommunstyrelsens näringslivs- och arbetsutskott utse Ellen Ström (V)

Ärendebeskrivning

Kommunstyrelsen beslutade 2021-02-09 att bevilja Bore Sköld (V) begärt entledigande från uppdraget som ledamot i planeringsutskottet och samtidigt utse honom till ledamot i näringslivs- och arbetsutskottet. Därmed blev även uppdraget som ersättare i näringslivs- och arbetsutskottet vakant.

Beredningsansvariga

Anna Holmstedt, nämndsekreterare

Näringslivs- och arbetsutskottets beslutsordning

Näringslivs- och arbetsutskottet bifaller tjänsteskrivelsens förslag.

Beslutet ska skickas till

Ellen Ström

KS diarium

Lönesupport

Peter Öystilä, näringsliv

Peter Bergman, kommunledningsstaben

§ 46

Diarienum: KS-2015/00815

Val av representanter till URnära årsstämma 2021

Beslut

Kommunstyrelsen beslutar

att utse Mikael Berglund (S) och Mattias Larsson (C) till Umeå kommuns representanter vid URnäras årsstämma.

Ärendebeskrivning

Umeå kommun är sedan 2015 medlem i URnära ideell förening. Föreningens ändamål är att bedriva landsbygdsutveckling. Årsstämman kommer bl a att behandla bokslut för 2019 och 2020 samt namnändring och ändring av stadgar. Årsstämman är digital och genomförs onsdag 24/3 kl 18.

Beslutet ska skickas till

Mikael Berglund

Mattias Larsson

§ 47

Diarienum: KS-2021/00033

Anmälan av delegationsbeslut till kommunstyrelsen mars 2021

Beslut

Kommunstyrelsen beslutar

att godkänna redovisningen av delegationsbeslut

Ärendebeskrivning

I och med den nya kommunallagen (SFS 2017:725) ikraftträdande har kommunstyrelse och nämnder att fatta beslut om i vilken utsträckning delegationsbeslut fattade med delegation från kommunstyrelse respektive nämnd, ska anmälas. Kommunstyrelsen beslutade 2017-12-04 § 142 att samtliga beslut som fattas med stöd av delegation ska anmälas i kommunstyrelsen.

Beslutsunderlag

Anmälan av delegationsbeslut i kommunstyrelsens utskott 2021-02-16 --
2021-03-02

Delegationsbeslut i personal- och organisationsfrågor jan-feb 2021

Delegationsbeslut i mark- och fastighetsärenden 2021-02-01 – 2021-02-28

Ordförandebeslut i ett brådskande ärende; Holmö färjeförbindelse

Beredningsansvariga

Anna Holmstedt, nämndsekreterare

Tomas Jakobsson, kommunsekreterare

Beslutet ska skickas till

Anneli Holmlund, utbildningsförvaltningen

§ 48

Diariernr: KS-2021/00034

Anmälningssärenden mars 2021

Beslut

Kommunstyrelsen beslutar

att godkänna redovisningen av anmälningssärenden

Ärendebeskrivning

Sveriges Kommuner och Regioner

Cirkulär 21:12 Budgetförutsättningar för åren 2021–2024

Protokoll

Umeå pensionärsråd 2021-02-05

Beredningsansvariga

Anna Holmstedt, nämndsekreterare

§ 49

Diarienum: KS-2019/00797

Motion 25/2019: En trygg kommunbudget; Birgitta Ejlefall, Lars-Arne Ivert och Maria Nilsson (SD)

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar

att avslå Sverigedemokraternas *motion 25/2019: En trygg kommunbudget*.

Ärendebeskrivning

Sverigedemokraterna har i inkommen motion till kommunfullmäktige 2019-10-16 yrkat på bifall till partiets bifogade budgetförslag för Umeå kommun 2020 och plan till 2023.

Kommunfullmäktige fastställde 2019-06-17 budget för 2020 och plan till 2023 i enlighet med fastställd tidplan.

Beslutsunderlag

Motion 25/2019: En trygg kommunbudget; Birgitta Ejlefall, Lars-Arne Ivert och Maria Nilsson (SD)

Beredningsansvariga

Anette Sjödin, controller

Näringslivs- och arbetsutskottets beslutsordning

Näringslivs- och arbetsutskottet bifaller tjänsteskrivelsens förslag.

Kommunstyrelsens beslutsordning

Yrkanden

Nils Seye Larsen (MP), Hans Lindberg (S), Anders Ågren (M) och Mattias Larsson (C) – avslag till motionen enligt näringslivs- och arbetsutskottets förslag

Propositionsordning som godkänns

Ordförande finner att det finns ett förslag till beslut. Kommunstyrelsen beslutar enligt näringslivs- och arbetsutskottets förslag att föreslå kommunfullmäktige att avslå motionen.

Beslutet ska skickas till

Motionärerna

§ 50

Diarienum: KS-2020/00781

Motion 30/2020: Utbildningsåtgärder mot mäns våld mot kvinnor; Gudrun Nordborg, Ulrika Edman, Åsa Bäckström och Bore Sköld (V)**Förslag till beslut**

Kommunfullmäktige beslutar

att anse *motion 30/2020: Utbildningsåtgärder mot mäns våld mot kvinnor* besvarad enligt nedan yttrande.

Reservation

Bore Sköld (V) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget förslag om bifall till motionen.

Ärendebeskrivning

I en motion väckt i kommunfullmäktige 2020-10-26 yrkar Vänsterpartiet:

- Att Umeå kommun arrangerar så att samtliga anställda kan ta del av introduktionskursen om mäns våld mot kvinnor och våld i nära relationer,
- Att Umeå kommun arrangerar så att samtliga förtroendevalda kan ta del av introduktionskursen om mäns våld mot kvinnor och våld i nära relationer och,
- Att en anpassad plan för fortbildning om mäns våld mot kvinnor och våld i nära relationer tas fram och genomförs för de personalgrupper som särskilt inom socialtjänsten och familjerätten samt skolan oundvikligen möter kvinnor och/eller barn som utsatts för sådant våld i sitt arbete.

Jämställdhetsutskottet har yttrat sig på motionen och föreslår kommunfullmäktige att anse första och tredje att-satsen besvarad samt att bifalla andra att-satsen.

Yttrande:

Kommunfullmäktige beslutade 2020-03-30 om en övergripande handlingsplan mot våld i Umeå kommun. Handlingsplanen har en bred

ansats och riktar sig mot alla former av våld och lägger ett ansvar på alla kommunens verksamheter och bolag att agera. Övergripande mål i handlingsplanen är att:

- Minska våldet i Umeå kommun. Det handlar om att så långt som möjligt förebygga våld för att reducera antalet våldstillfällen och,
- Öka kunskapen kring våld hos yrkesverksamma i kommunen för att öka tidig upptäckt, erbjuda tidiga stöd- och hjälpinsatser samt minska mörkertalen.

Våld i nära relation är en ett samhällsproblem och utsattheten finns överallt och i alla samhällsklasser. Det är inte enbart en fråga för socialtjänsten utan fler verksamheter behöver utveckla ett våldsförebyggande arbete. Samhällets insatser har under lång tid fokuserat på våldets konsekvenser snarare än dess orsaker. Med handlingsplanen mot våld som grund vill UmeBrå och Centrum mot våld flytta fokus till tidigt våldsförebyggande arbete med ökat fokus för normförändring, jämställdhet samt öka stödet till både våldsutsatta och våldsutövande.

Umebrå uppdrag att som ett första steg genomföra en kartläggning, identifiera det arbete som redan pågår, identifiera behov vad som saknas och kan samordnas i kommunen. Umebrå behöver också komplettera bilden med övriga aktörers arbete inom Region Västerbotten, Länsstyrelsen, polisen, kvinno- och tjejjouren. Kartlägningsarbetet beräknas vara klar under våren 2021.

Centrum mot våld har i egenskap av Kompetenscentrum för frågor om våld, möjlighet att bidra med råd, stöd och kunskap till förvaltningar som arbetar med sina respektive uppdrag i Handlingsplanen. Kunskap och erfarenheter kring hur utbildningsupplägg kan göras, och stöttning i arbetet med att implementera våldsarbetet i enlighet med Handlingsplanen, kan sökas hos Centrum mot våld.

Umebrå är samordningsansvarig för handlingsplanen och ska tillsammans med Centrum mot våld driva utvecklingsarbetet framåt och har valt att besvara motionen enligt de tre att satser som Vänsterpartiet yrkar på.

- **att Umeå kommun arrangerar så att samtliga anställda kan ta del av introduktionskursen om mäns våld mot kvinnor och våld i nära relationer:**

Enligt personalchef på Umeå kommun så informeras det redan idag om våld som samhällsproblem på introduktionsutbildningen för nyanställda. Att informera om att NCK:s utbildning finns tillgänglig är möjligt att genomföra. Vilken vidare introduktion och eventuell fördjupad kunskap och kompetens medarbetaren behöver kring våld avgör varje förvaltningschef för sin respektive verksamhet. Stadsledningskontoret ansvarar för kommungemensamma chefsutbildningar och där kan SKR:s framtagna stödmaterial för chefer komma att bli användbart inför 2021.

- **att Umeå kommun arrangerar så att samtliga förtroendevalda kan ta del av introduktionskursen om mäns våld mot kvinnor och våld i nära relationer och:**

I dialog med kommunsekreteraren har vi undersökt möjlighet för ovanstående yrkande. I samband med ny mandatperiod brukar det ges en kommunintroduktion med olika kommunövergripande pass. Introduktionen brukar filmas och sedan läggas upp på kommunens hemsida. Här finns en möjlighet att uppmärksamma frågor kring våld och handlingsplanen för Umeås arbete.

Umeå kommun har cirka 400 förtroendevalda, av dessa 400 är cirka 200 som sitter i Kommunfullmäktige, kommunstyrelsen och nämnder. Tre timmars arvode och förlorad arbetsinkomst blir i snitt cirka 1500 kr per person. Att kommunen ska bifalla att möjliggöra för förtroendevalda att se olika webbutbildningar är fullt möjligt, om det ska tillåtas en arvodering eller inte för den kompetenshöjningen får kommunfullmäktige besluta om.

- **att en anpassad plan för fortbildning om mäns våld mot kvinnor och våld i nära relationer tas fram och genomförs för de personalgrupper som särskilt inom socialtjänsten och familjerätten samt skolan oundvikligen möter kvinnor och/eller barn som utsatts för sådant våld i sitt arbete.**

Socialtjänsten:

I dialog med socialtjänstens chefer finns redan pågående utbildningsinsatser på temat våld för medarbetare. Redan 2016 utbildades alla 66 chefer i socialtjänsten samt 156 medarbetare och NCK:s utbildning

är ett stående inslag på socialtjänsten introduktionsutbildningar. Vid Individ-och familjenämndens sammanträde 2021-01-27 beslutades att Umeå kommuns ansluter till Yrkesresan. Yrkesresan är ett samarbete mellan Socialstyrelsen, SKR och regionala samverkans- och stödstrukturer. Konceptet innebär såväl introduktion och grundutbildning som vidareutbildning inom socialtjänsten, och innehåller samt säkerställer yrkeskunskap inom våld till alla medarbetare inom både myndighetsutövning, och verkställighet.

Utbildningsförvaltningen:

I dialog med utbildningsdirektör, elevhälsochef samt bitr. utbildningsdirektör för förskolan i Umeå finns behov av riktade utbildningsinsatser för personal inom förskola och skola. Linköpings Universitet och Barnafrid har ett digitalt basprogram om våld mot barn. Denna utbildningsinsats ger kunskap och verktyg att upptäcka, bemöta och hjälpa utsatta barn. Detta digitala basprogram har introducerats för chefer inom utbildningsförvaltningen och kommer att genomföras för medarbetare under 2021.

Digitala utbildningar och kunskapslyft via nätet:

Under 2020/2021 har det kommit flera webbaserade basutbildningar att tillgå. Kurserna vänder sig till yrkesverksamma, är kostnadsfria och går att gå enskilt eller i grupp. Utöver den av motionärerna föreslagna webbaserade introduktionskursen finns bland annat en digital basutbildning med fokus på barn från Linköpings Universitet i samarbete med Barnafrid, ett stödmaterial från SKR som riktar sig till chefer, samt en webbutbildning från Linnamottagningen om hedersrelaterat våld och förtryck

Beslutsunderlag

Motion 30/2020

Jämställdhetsutskottets yttrande

Beredningsansvariga

Ulrika Granskog, processledare UmeBrå

Maria Svanström, enhetschef Centrum mot våld

Näringslivs- och arbetsutskottets beslutsordning

Yrkanden

Bore Sköld (V) – Bifall till motionen.

Hans Lindberg (S) – Bifall till tjänsteskrivelsens förslag (besvarad).

Propositionsordning som godkänns

Bifall till tjänsteskrivelsens förslag (besvarad) mot bifall till motionen.

Ordföranden konstaterar att näringslivs- och arbetsutskottet bifaller tjänsteskrivelsens förslag om att anse motionen besvarad.

Reservation

Bore Sköld (V) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget förslag om bifall till motionen.

Kommunstyrelsens beslutsordning

Yrkanden

Bore Sköld (V) – bifall till motionen

Veronica Kerr (KD) och **Anders Ågren (M)** – bifall till näringslivs – och arbetsutskottets förslag att anse motionen besvarad

Propositionsordning som godkänns

Ordföranden ställer bifall till näringslivs- och arbetsutskottets förslag mot bifall till motionen. Kommunstyrelsen beslutar enligt näringslivs- och arbetsutskottets förslag att föreslå kommunfullmäktige att anse motionen besvarad.

Reservation

Bore Sköld (V) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget förslag att bifalla motionen.

Beslutet ska skickas till

Motionärerna

§ 51

Diarienum: KS-2021/00204

Riktlinjer för ägarstyrning i Umeå kommun

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar

att fastställa det reviderade förslaget Riktlinjer för ägarstyrning i Umeå kommun

att kommunstyrelsen tillsammans med Umeå kommunföretag AB får i uppdrag att implementera de nya riktlinjerna

att de nya riktlinjerna innebär en utfasning av Företagspolicy för Umeå kommun KF 2002-01-28 § 6.

Reservation

Bore Sköld (V) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget ändringsyrkande.

Ärendebeskrivning

Den 16 april 2019 fattade kommunstyrelsen beslut om att tillskapa en Styrberedning för Umeå kommun. Styrberedningens uppdrag är att höja kompetens, omvärldsbevaka och föreslå förbättringar av Umeå kommuns styrformer och styrprocesser.

Under 2020 har Styrberedningen bland annat prioriterat arbetet med att se över hur ägarstyrningen i kommunen bör utformas, det vill säga den del av kommunens styrning som relaterar till styrning och uppföljning av de bolag kommunen har ett direkt eller indirekt ägarintresse i. Styrberedningen som alltid innefattar ledamöterna i kommunstyrelsens näringslivs- och arbetsutskott har under detta arbete kompletterats med ordföranden från berörda bolag i kommunens bolagskoncern.

Den policy som tidigare formellt reglerat ägarstyrningen upparbetades under 2001 och fastställdes vid kommunfullmäktiges sammanträde den 28

jan 2002. Under de 20 år som gått sedan policyn utarbetades har lagstiftning, normer och praktik givetvis förändrats.

Ägarstyrningen i kommunen har de senaste åren därför belagts med viss kritik, framförallt kritik relaterat till att den operativa och praktiska ägarstyrningen som utförts av kommunstyrelse och Umeå kommunföretag ej haft stöd i en uppdaterad, aktuell och relevant riktlinje från ägarens sida.

Det förslag till riktlinjer som nu utarbetats tar hänsyn till dessa synpunkter och bedöms innebära tydliga förbättringar av ägarstyrningen. Bland annat genom att riktlinjen omfattar roll- och ansvarsfördelning, beredningsansvar- och beslutsmandat, förtydligande av ägarstyrningsverktyg och specifika arbetsmoment inom ägarstyrningen.

De nu framtagna riktlinjerna kommer utgöra ett formellt ramverk som kommunen kan utgå från i kommande utvecklings- och förbättringsarbete. Det innebär att styrningen byggs upp i enlighet med kommunfullmäktiges riktlinjer, därefter utvärderas och om behov uppstår justeras ägarstyrningens delar samt roll- och ansvarsfördelning tills dess att kommunen bedöms ha en ägarstyrning som tillgodoser kommunens behov på ett ändamålsenligt sätt. Styrberedningen kommer därför med stor sannolikhet att återkomma till kommunfullmäktige med förslag till revidering av beslutade riktlinjer när dessa prövats i realiteten.

Avsedda förbättringar som särskilt bör följas upp vid kommande utvärdering är:

Aktuellt och relevant

Förslaget till riktlinjer baseras på lagstiftning och omvärldsbevakning genomförd i närtid. Under förslagsarbetet har arbetsgruppen fördjupat sig i kommuner jämförbara med Umeå för att undersöka vad som är praxis i andra liknande kommuners ägarstyrning.

Tydliggjord roll- och ansvarsfördelning

Förslaget beskriver på ett tydligt sätt kommunfullmäktiges strategiska roll som ägare, kommunstyrelsen roll som primärt förvaltnings- och beredningsorgan samt Umeå kommunföretags ansvar för operativ och

finansiell ägarstyrning.

Definierade begrepp och benämningar

Förslaget innefattar, beskriver och definierar roller, ansvar, dokument, arbetsmoment, processteg och överväganden som ingår i ägarstyrningen.

Former för kommunens ägarstyrning regleras och standardiseras

Riktlinjerna tydliggör hur kommunfullmäktiges vilja och inriktning ska omsättas i praktiken, hur kommunstyrelsens uppsiktspflicht ska hanteras och hur uppföljning av de kommunala bolagen ska genomföras.

Hög grad av tillit till kommunens bolag

Inom ramen för riktlinjer från kommunfullmäktige, bolagsordning, ägardirektiv och lagstiftning får kommunens bolag möjlighet att själva utforma bolagsstyrning och uppföljning som anses vara nödvändig för att leva upp till ändamål och direktiv fastställda av kommunfullmäktige.

Det förslag till riktlinjer som nu föreligger för beslut är baserade på genomförd nuläges- och omvärldsanalys samt principiella överväganden i kommunstyrelsens styrberedning.

Styrberedningen har under våren och hösten 2020 haft fyra möten med fokus på ägarstyrning, utöver detta har muntliga presentationer erbjudits och lämnats till partigrupper, kommunrevision, Stadsdirektörens ledningsgrupp och UKFs VD-grupp. En arbetsgrupp bestående av kommun- och bolagsjurister, koncerncontroller, ekonomichef samt ledningskoordinator har tillsammans utarbetat det nu föreliggande förslaget till nya riktlinjer för ägarstyrning i Umeå kommun.

Beslutsunderlag

Riktlinjer för ägarstyrning i Umeå kommun

Beredningsansvariga

Ulrika Sundin Bonnedahl, koncernjurist UKF
Emma Angerbjörn, jurist UKF

Olof Jansson, ekonomichef UKF
Carina Lidgren Heimersson, kommunjurist SLK
Seija Königsson controller koncernfrågor SLK
Dan Gideonsson, ledningskoordinator SLK

Näringslivs- och arbetsutskottets beslutsordning

Näringslivs- och arbetsutskottet bifaller tjänsteskrivelsens förslag.

Kommunstyrelsens beslutsordning

Yrkanden

Bore Sköld (V) – att ändra första meningen under underrubriken

Moderbolagets styrelse (kap 2.4 Umeå kommunföretag) så att den lyder
”Moderbolagets styrelse väljs av kommunfullmäktige, utifrån riktlinjen att
sammansättningen bör spegla kommunstyrelsens näringslivs- och
arbetsutskott”

-att ändra punkten under rubriken 2.2 Kommunfullmäktige som lyder
”Specifika ägardirektiv för dotterbolag inom UKF om de är av principiell
karaktär” till ”Specifika ägardirektiv för dotter, och dotterdotterbolag om
de innehåller direktiv som är av principiell karaktär.”

Hans Lindberg (S) – att moderbolagets styrelse utgörs *i normalfallet* av
ledamöterna i kommunstyrelsens näringslivs- och arbetsutskott (ändring
under Moderbolagets styrelse) och avslag till Bore Skölds yrkanden

Anders Ågren (M) och **Mattias Larsson (C)** – bifall till näringslivs- och
arbetsutskottets förslag

Propositionsordning som godkänns

Ordföranden ställer näringslivs- och arbetsutskottets förslag med eget
ändringsyrkande mot Bore Skölds förslag. Kommunstyrelsen beslutar enligt
näringslivs- och arbetsutskottets förslag med ändringsyrkande.

Reservation

Bore Sköld (V) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget
ändringsyrkande.

Beslut och beslutsunderlag ska skickas till

Umeå kommunföretag AB

Umeå Energi AB
Infrastruktur i Umeå AB (INAB)
Umeå hamn AB
Umeå Parkerings AB (UPAB)
AB Bostaden i Umeå
Dåva deponi- och avfallscenter i Umeå AB (Dåva DAC)
Umeå Vatten- och avfall AB (UMEVA)
Vatten- och avfallskompetens i Norr AB (VAKIN)
Kompetensspridning i Umeå AB
Västerbottens museum AB
Science park i Umeå AB
Kommunrevisionen

§ 52

Diarienum: KS-2021/00205

Riktlinjer för aktiverande styrning i Umeå kommun

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar

att fastställa Riktlinjer för aktiverande styrning

att kommunstyrelsen får i uppdrag att säkra att de nya riktlinjerna implementeras i nämnder och helägda bolag

att kommunstyrelsen får i uppdrag att upprätta en kommungemensam modell för programhantering

att de nya riktlinjerna innebär en utfasning av tidigare beslut om Umeå kommuns styrmodell, modell för målstyrning och styrning i horisontella perspektiv

att de nämnder som så önskar kan fortsätta med balanserad styrning och styrkort men att det inte utgör ett kommunövergripande krav.

Reservation

Bore Sköld (V) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget förslag.

Ärendebeskrivning

Den 16 april 2019 fattade kommunstyrelsen beslut om att tillskapa en Styrberedning för Umeå kommun. Styrberedningens uppdrag är att höja kompetens, omvärldsbevaka och föreslå förbättringar av Umeå kommuns styrformer och styrprocesser.

Styrberedningen prioriterade under 2019 arbetet med att förbättra kommunens Budget- och investeringsprocess. Under 2020 har Styrberedningen bland annat prioriterat arbetet med att förbättra den aktiverande styrningen, det vill säga den del av kommunens styrning som

sker via mål och uppdrag och syftar till att åstadkomma förändring i effekter, prestationer eller resultat.

Den modell för aktiverande styrning som tidigare tillämpats i Umeå kommun infördes vid millennieskiftet och baserades på dåtidens teorier om balanserad styrning med hjälp av styrkort (balanced scorecard). Den tidigare modellen fasades i praktiken ut i samband med kommunfullmäktiges beslut (2015-06-15 §117) om att under hösten 2015 genomföra ett förbättringsarbete av den övergripande mål-/strategiprocessen, där även strukturer och former för styrning av Umeå kommuns verksamheter skulle ingå. Av olika anledningar fullföljdes ej detta arbete. Kommunfullmäktige har därför inte heller fattat något beslut om någon ny styrmodell. Avsaknad av en kommungemensam modell och ansats påskyndande nämndernas redan påbörjade anpassning av styrmodellen till respektive nämnds behov och förutsättningar. Samtidigt har avsaknaden av en gemensam modell medfört betydande svårigheter att tillgodose grundläggande krav på samordnad uppföljning och rapportering till kommunfullmäktige.

Avsaknad av gemensam modell för aktiverande styrning i Umeå kommun har över tid föranlett viss frustration och kritik från förtroendevalda, kommunrevision och tjänstepersoner. Exempelvis på grund av att vissa av de perspektiv som ingick i modellen för balanserad styrning har varit svåra att tillämpa och operationalisera (ex vis produktivitet) och att den balanserade styrningens ensidiga fokus på målstyrning/indikatorstyrning medfört att organiserande och normerande styrning fått stå tillbaka.

Annan kritik som framförts är att antalet mål och indikatorer i kommunens planer, strategier och program över tid vuxit sig så stort att det i praktiken blivit omöjligt för enskild nämnd/styrelse att överblicka, efterleva och följa upp alla mål och planer. Avsaknad av en kommungemensam process för att bedöma befintliga styrdokumentens aktualitet och relevans innebär risk för inaktuella eller irrelevanta mål, planer och styrdokument. Samt att ensidig styrning mot horisontella eller kommungemensamma mål har medfört att kommunfullmäktiges uppföljning av nämndernas och bolagens specifika grunduppdrag ej varit till fyllest.

Det förslag till riktlinjer som nu utarbetats tar hänsyn till dessa synpunkter och bedöms innebära tydliga förbättringar av den aktiverande styrningen via grunduppdrag, inriktningsmål och tilläggsuppdrag.

Riktlinjerna kommer utgöra ett formellt ramverk som kommunen kan utgå från i kommande utvecklings- och förbättringsarbete. Det innebär att styrningen byggs upp i enlighet med kommunfullmäktiges riktlinjer, därefter utvärderas och om behov uppstår justeras styrmodellens delar samt roll- och ansvarsfördelning tills dess att kommunen bedöms ha en styrmodell som tillgodoser kommunens behov på ett ändamålsenligt sätt. Styrberedningen kommer därför med stor sannolikhet att återkomma till kommunfullmäktige med förslag till revidering av beslutade riktlinjer när dessa prövats i realiteten.

De avsedda förbättringar som särskilt bör följas upp vid kommande utvärdering är:

Bättre balans i styrningen, grunduppdraget kommer först!

Förslaget medför att kommunfullmäktiges styrning och uppföljning innefattar nämndernas och bolagens grunduppdrag på ett tydligare sätt. Kommunfullmäktiges styrning ska därmed säkra både drifts- och utvecklingskapacitet.

Ökad möjlighet att uppnå reell förändring genom restriktiv men distinkt och väldestinerad styrning. Genom att grunduppdrag, inriktningsmål och ev tilläggsuppdrag tydligt destinerar till specifika aktörer och att styrningen präglas av viss restriktivitet ökar möjligheten att önskad förändring uppnås.

Former för aktiverande styrning regleras och standardiseras

Riktlinjerna tydliggör att kommunfullmäktiges aktiverande styrning sker genom grunduppdrag, inriktningsmål och ev tilläggsuppdrag till nämnd och bolag.

Ordning och reda i arkivskåpen

Genom att kommunen inför programhantering– dvs en gemensam process som förenklar och standardiserar beredning, genomförande och uppföljning av aktiverande styrning – kan vi över tid se till att

antalet planer minskar och att de planer kommunen har är aktuella och relevanta.

Hög grad av tillit till nämnd och bolag

Inom ramen för tilldelat grunduppdrag, eventuella inriktningsmål och tilläggsuppdrag från kommunfullmäktige får nämnder och bolag möjlighet att föreslå eller besluta om egna mål för sina verksamheter. Det är nämnd och bolag som själva råder över den verksamhets- respektive bolagsstyrning som anses vara nödvändig och det är nämnd och bolag som själva ansvarar för och bestämmer omfattning och form för uppföljning av nämndens eller bolagets grunduppdrag.

Det förslag till riktlinjer som nu föreligger för beslut är baserade på genomförd nuläges- och omvärldsanalys samt principiella överväganden i kommunstyrelsens styrberedning. Styrberedningen har under hösten 2020 haft fyra möten med fokus på aktiverande styrning, utöver detta har muntliga presentationer erbjudits och lämnats till ett flertal partigrupper, nämnder, kommunrevision, Stadsdirektörens ledningsgrupp och UKFs VD-grupp. En större arbetsgrupp (styrberedningens redaktionskommitté) med sakkunniga och representanter från kommunens förvaltningar har bistått i arbetet med förslaget till nya riktlinjer.

En kritisk förutsättning för att de nya riktlinjerna ska vara möjliga att implementera är att Umeå kommuns nya budget- och investeringsprocess (beslutad i kommunfullmäktige 2020-03-30 §59) införs enligt plan. Detta eftersom den nya budget- och investeringsprocessen utgör stomme för det kommande arbetet med grunduppdrag, inriktningsmål och tilläggsuppdrag.

Beslutsunderlag

Riktlinjer för aktiverande styrning i Umeå kommun

Beredningsansvariga

Dan Gideonsson
Malin Ärlebrant
Tomas Jakobsson

Näringslivs- och arbetsutskottets beslutsordning

Näringslivs- och arbetsutskottet bifaller tjänsteskrivelsens förslag.

Kommunstyrelsens beslutsordning**Yrkanden**

Bore Sköld (V) – att ändra texten under *Grunduppdrag 1*.

Driftskapacitet andra stycket till "Att säkerställa så att det kommunala uppdraget (t.ex. skola, vård och omsorg) sköts i enlighet med verksamheternas och medborgarnas behov, på ett rättssäkert och kostnadseffektivt sätt."

-att ändra texten under *Grunduppdrag 2. Utvecklingskapacitet*: Att efter "exempelvis förmåga till organisatorisk utveckling och förnyelse," lägga till ordet "kompetensförsörjning,".

Hans Lindberg (S) – bifall till näringslivs- och arbetsutskottets förslag

Propositionsordning som godkänns

Ordförande ställer bifall till näringslivs- och arbetsutskottets förslag mot Bore Skölds yrkanden. Kommunstyrelsen beslutar enligt näringslivs- och arbetsutskottets förslag.

Reservation

Bore Sköld (V) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget förslaget

Beslutet ska skickas till

Samtliga nämnder

Umeå kommunföretag

Kommunrevisionen

§ 53

Diarienum: KS-2019/00336

Antagande: Detaljplan för del av fastigheterna Stöcksjö 7:9 och Stöcksjö s:1 inom Stöcksjö by i Umeå kommun

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar

att anta detaljplanen för Stöcksjö 7:9 och Stöcksjö s:1 inom Stöcksjö by i Umeå kommun.

att utöka verksamhetsområdet för vatten och spillvatten till att omfatta hela planområdet.

Reservation

Mattias Larsson (C) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget förslag om avslag (reservationstext se kommunstyrelsens beslutsordning)

Ärendebeskrivning

Syftet med detaljplanen är att skapa planmässiga förutsättningar för bostäder.

Arbetet med att upprätta detaljplanen påbörjades av Umeå kommun, Detaljplanering den 18 januari 2017. Planen har varit föremål för samråd under tiden 2 - 23 april 2019 samt granskning under tiden 11 december 2020 – 7 januari 2021. Av de synpunkter som har inkommit under samråds- och granskningstiden har en samrådsredogörelse och ett granskningsutlåtande upprättats av Umeå kommun, Detaljplanering. Länsstyrelsen, lantmäterimyndigheten, berörda sakägare, kommunala och statliga instanser har haft möjlighet att framföra synpunkter på förslaget. Av de synpunkter som har inkommit framgår bland annat att närboende anser att planförslaget inte är anpassat efter landsbygdskaraktären på platsen samt att detaljplanen tillåter för många bostäder, att naturmark tas i anspråk för bebyggelse, att en gång- och cykelbana saknas i Stöcksjö samt

att E4:ans korsning vid Stöcksjö Södra Byväg/E4:an är trafikfarlig. En återkommande synpunkt från de närboende är en oro kring Stöcksjö Södra Byvägs standard i och med att genomförandet av detaljplanen medför fler boende som kommer belasta vägen.

Efter samrådet har planområdet minskats i väster för att bevara Poststigen. Även kvartersmarken har omformats och till viss del utökats i öster för att kompensera den kvartersmark som i samrådsskedet var planlagd väster om och på Poststigen. I och med att planområdet minskades har gatan inom planområdet utformats som en genomgående gata istället för en gata med vändplan. Efter granskningen har utfartförbudet i detaljplanens norra del förlängts samt två planbestämmelser som berör fällning av träd har justerats och förtydligats.

Detaljplanen har stöd i översiktsplanens intentioner. Anledningen varför den överlämnas till kommunfullmäktige för antagande beror på att verksamhetsområdet för vatten och spillvatten förutsätts utökas till att omfatta planområdet.

Beslutsunderlag

Plankarta
Planbeskrivning
Granskningsutlåtande
Samrådsredogörelse
Naturvårdsinventering
Arkeologisk undersökning
Byggnadsnämndens protokoll

Beredningsansvariga

Daniel Lindström, övergripande planering

Planeringsutskottets beslutsordning

Planeringsutskottet beslutar enligt tjänsteskrivelsens förslag att föreslå kommunfullmäktige att anta detaljplanen och utöka verksamhetsområdet för vatten och spillvatten.

Kommunstyrelsens beslutsordning

Yrkanden

Mattias Larsson (C) – avslag till planeringsutskottets förslag

Hans Lindberg (S) – bifall till planeringsutskottets förslag

Propositionsordning som godkänns

Ordföranden ställer bifall mot avslag till planeringsutskottets förslag.

Kommunstyrelsen beslutar enligt planeringsutskottets förslag.

Reservation

Mattias Larsson (C) - Motivet är som framgår i samrådet som i granskningsutlåtandet att denna exploatering ökar belastningen på vägnätet, detta i kombination med tung trafik som entreprenadmaskiner, jordbruksmaskiner som är rätt frekventa i området.

Beslutet ska skickas till

Umeå kommun, Detaljplanering detaljplanering@umea.se

Detaljplanering expedierar därefter beslutet till

- Sökande
- De med kvarstående synpunkter
- Länsstyrelsen
- Vatten- och avfallskompetens i Norr AB (VAKIN)

§ 54

Diarienum: KS-2021/00133

**Exploateringsavtal för del av fastigheten Umeå
Stöcksjö 7:9 och del av Stöcksjö S:1****Förslag till beslut**

Kommunfullmäktige beslutar

att uppdra till Mark och exploatering att teckna exploateringsavtal med OBOS Mark AB avseende del av fastigheten Stöcksjö 7:9 och del av Stöcksjö S:1, i enlighet med bilaga.

Ärendebeskrivning

OBOS Mark AB har förvärvat del av fastigheten Stöcksjö 7:9 och del av Stöcksjö S:1. Ett detaljplaneförslag för detta område har upprättats, planen medger avstyckning av villatomter för bostadsändamål, en lokalgata samt mindre naturområden.

Huvudmannskapet är enskilt för allmän platsmark vilket innebär att kommunen ej ansvarar för utbyggnad och framtida drift och underhåll av de allmänna anläggningar som planen anger.

Exploateringsavtalet reglerar utförandet av de allmänna anläggningarna samt säkerställer att lokalgatan byggs i enlighet med de krav som kommunen ställer. I avtalet ställs även krav på en säkerhet motsvarande det ekonomiska åtagandet i avtalet.

Närmare villkor i exploateringsavtalet framgår av bilaga.

Beslutsunderlag

- Översiktskarta
- Exploateringsavtal

Beredningsansvariga

Helen Nilsson, Sandrine Rivoire

Planeringsutskottets beslutsordning

Planeringsutskottet beslutar att föreslå kommunfullmäktige att teckna exploateringsförslag enligt tjänsteskrivelsens förslag.

Kommunstyrelsens beslutsordning

Kommunstyrelsen beslutar enligt planeringsutskottets förslag.

Beslutet ska skickas till

Sandrine Rivoire

§ 55

Diarienum: KS-2021/00290

Aktieägartillskott i Nolia AB

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar

att Umeå Kommunföretag AB i enlighet med hembudsklausulen i konsortialavtalet för Nolia AB förvärvar hälften av Skellefteå Stadshus AB:s ägarandel förutsatt att Piteå Kommunföretag AB förvärvar den andra hälften

att Umeå Kommunföretag AB som en av 2 kvarvarande delägare, tillskjuter medel till Nolia AB med upp till 7 000 000 kr genom ett ovillkorat aktieägartillskott till Nolia AB, under förutsättning att Piteå Kommunföretag AB tillskjuter motsvarande belopp som ovillkorat aktieägartillskott

att Piteå kommunföretag AB tillsammans med Umeå Kommunföretag AB såsom ägare till Nolia AB skriver ner aktiekapitalet i bolaget från 6 mkr till 600 tkr.

Ärendebeskrivning

Skellefteå Stadshus AB har fattat beslut om att man vill avsluta sitt ägande i Nolia. Därutöver finns ett behov av aktieägartillskott från kvarstående ägare med anledning av coronarelaterad påverkan på aktiekapitalet.

Styrelsen för Umeå Kommunföretag AB föreslår beslut enligt ovan.

Beslutsunderlag

Umeå Kommunföretag AB protokoll nr 243, 2021-03-01 punkt 4:7.

PM av vd UKF. 2021-02-23.

Information angående Nolia.

Konsortialavtal angående Nolia.

Beredningsansvariga

Fredrik Lundberg, vd Umeå kommunföretag AB

Kommunstyrelsens beslutsordning

Kommunstyrelsen beslutar enligt Umeå kommunföretags förslag.

Beslutet ska skickas till

Fredrik Lundberg, vd Umeå Kommunföretag AB för vidarebefordran till berörda.